

Õiguskantsleri Kantselei

Maksim Greinoman
vandeadvokaat
Advokaadibüroo Greinoman & Co
maksim@greinoman.com

Teie 13.02.2026 nr

Meie 16.02.2026 nr 5-3/2601241

Lugupeetud vandeadvokaat

Soovisite teada, kas õiguskantslerile on esitatud pöördumisi ebaõige suulise tõlke peale kohtueelses menetluses (sh haldusmenetluses) või kohtumenetluses. Palusite väljastada õiguskantsleri vastused.

Õiguskantsleri Kantselei ei kogu eraldi Teie soovitud teavet. Siiski leidsime otsinguga järgmised kirjad:

1) õiguskantsleri [16.05.2012 seisukoht](#) (nr 7-4/120704/1202392, seisukohas on viidatud [õiguskantsleri 04.06.2009 soovitus](#));

2) Õiguskantsleri Kantselei 15.06.2017 kirjas (nr 14-7/170787/1702618) on vastatud kriminaalmenetluse kaasatud tõlgi pädevuse ja tõlke kvaliteedi kohta järgmist: „[...] Kohtulahendite infosüsteemist (KIS) nähtuvalt vaidlustasite Tartu Maakohtu (Valga kohtumaja) otsuse ning tõstasite apellatsioonkaebuses küsimused nii mõistetud karistuse kui ka tõlke kvaliteedi osas. Tartu Ringkonnakohtus jättis maakohtu otsuse muutmata. [...] Tartu Ringkonnakohtus andis eitava hinnangu ka Teie õiguste rikkumisele läti keelse tõlke saamisel (otsuse p 46). Kohtuistungite protokollidest nähtuvalt ei esitanud Te menetluse käigus kordagi kaebusi tõlke kvaliteedi kohta. Tõlgi pädevus on Ringkonnakohtu hinnangul tõendatud Tartu Maakohtu kirjaga, millest nähtuvalt vastab menetluse kaasatud tõlgi kvalifikatsioon tõlgile esitatavatele nõuetele (läti keeles keeletase C2, tunnistus nr 551353). [...]“;

3) Õiguskantsleri Kantselei 17.07.2017 kirjas (nr 14-7/170894/1703118) vastatakse avaldajale, kes oli mures oma abikaasa õiguste tagamise pärast Eestis läbiviidavas kriminaalmenetluses (sh ei olnud avaldaja hinnangul tagatud tema abikaasale kvaliteetset ja õigeaegset tõlget): „[...] Kohtueelses menetluses lasub menetlusosalise õiguste tagamise kohustus prokuratuuril, kohtumenetluses kohtul. Kohtute infosüsteemist nähtuvalt on kohus käimasoleva kriminaalmenetluse käigus juba hinnanud pea kõiki Teie poolt välja toodud asjaolusid. Nii on kohus selgitanud tõlke tagamise küsimusi, dokumentide tõlkimisele kuluvat aega ja sellega seotud kaebetähtaegasid. Vastavalt kriminaalmenetluse seadustiku (edaspidi KrMS) §-le 10 on kriminaalmenetluse keel eesti keel. Kõik dokumendid, mille lisamist kriminaal- ja kohtutoimikusse taotletakse, peavad olema eestikeelsed või tõlgitud eesti keelde. Kui kahtlustatav või süüdistatav ei valda eesti keelt, tõlgitakse isiku kahtlustatavana kinnipidamise protokoll, vahistamismäärus, Euroopa vahistamismäärus, süüdistusakt ja kohtuotsuse tekst tema emakeelde või keelde, mida ta valdab, vähemalt osas, mis on oluline kahtlustuse või süüdistuse sisust arusaamise või menetluse õigluse tagamise seisukohast (KrMS § 10 lg 5). Samas on kahtlustataval või süüdistataval õigus

esitada põhjendatud taotlus kriminaalasjas kahtlustuse või süüdistuse sisu arusaamise või menetluse õigluse tagamise seisukohast olulise dokumendi tõlkimiseks emakeelde või keelde, mida ta valdab. Kui menetleja leiab, et dokumentide tõlkimise taotlus ei ole tervikuna või osaliselt põhjendatud, vormistab ta keeldumise määrusega. Kirjaliku tõlke asemel võib teatud juhtudel tõlkida dokumendid suuliselt või teha neist suulise kokkuvõtte. Suuline tõlge tagatakse kahtlustatavale ja süüdistatavale viivitamata, dokumentide kirjalik tõlge tagatakse kahtlustatavale ja süüdistatavale mõistliku aja jooksul nii, et see ei halvenda nende kaitseõiguse teostamist. Menetlusedokumendi peale kaebamisel arvestatakse kaebetähtaegu tõlgitud dokumendi saamisest arvates. Tõlke tagamata jätmise või osalise tagamise võib vaidlustada KrMS 15. peatükis sätestatud korras. KrMS § 161 lõikest 7 tulenevalt võib kahtlustatav või süüdistatav või tema kaitsja esitada tõlgi poolt valesti tõlkimise peale kaebuse §-s 228 sätestatud korras. § 162 lg 2¹ alusel võib menetleja tõlgi taandada, kui tõlk ei täida oma ülesandeid korrektselt või kui tõlke kvaliteet võib halvendada kahtlustatava või süüdistatava kaitseõiguse teostamist. Kohtute infosüsteemist nähtuvalt tagati Teie abikaasale kohtumenetluses leedu keele tõlk, kuid Teie abikaasa esitas taotluse venekeelse tõlke saamiseks, taotlus ka rahuldati.[...];

4) Õiguskantsleri Kantselei 19.11.2020 kirjas (nr 14-3/201889/2006352) on märgitud kohtuistungil nõuetekohase tõlke tagamisega seoses, et „[...] Istungil osales tõlk, kes tõlkis eesti keelest pärsia keelde ja tagasi. Tõlgil on pärsia keeles magistrikraad ja ta on tõlgina töötanud üle kümne aasta. Kuulasime kohtustungi helisalvestist ja selle põhjal ei olnud Teil istungi toimumise ajal kohtule tõlke osas mitte mingeid etteheiteid. Teie ja kohtuniku vaheline suhtlus toimus tõrgeteta, mingeid arusaamatusi ei esinenud. Kordagi ei tekkinud olukorda, kus Teie ei oleks tõlgist või tõlk ei oleks Teist aru saanud. Lisaks osales kohtuistungil Teie esindaja [...], kes tegutses Teie huvide kaitsel aktiivselt. Eeltoodust tulenevalt ei ole meil etteheiteid kohtuniku tegevusele.[...]“.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Lekko
õigusteenistuse juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Kristel Lekko 693 8443
Kristel.Lekko@oiguskantsler.ee